

Maastricht, 3 XI 2000 r.

Polskie Ośrodki Kształcenia Konserwatorów

Andrzej Koss

Wystawa nagrodzona

Wyższe uczelnie – Akademie Sztuk Pięknych w Krakowie i Warszawie oraz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – mają jednostki realizujące program badawczo-naukowy i dydaktyczny w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki na poziomie studiów wyższych.

Dorobkiem tych jednostek jest nie tylko konserwacja konkretnych dzieł sztuki (zabytków ruchomych), lecz przede wszystkim upowszechnianie ochrony dzieł

dziedzictwa narodowego. Ważne jest ukazywanie zabytków w interdyscyplinarnym kontekście środowiska, otoczenia dzieła i jego ekspozycji. Prestiżowe polskie uczelnie wskazują też na konieczność wspomagania procesu ochrony i realizacji prac konserwatorskich badaniami laboratoryjnymi, historycznymi, dokumentacyjnymi.

Przekształcenia polityczne, nowy system funkcjonowania kraju, perspektywa wejścia do struktur europejskich wymagają szczegól-

nego wyeksponowania miejsca i poziomu nauki oraz sztuki. Stawia to przed polskimi uczelniami nowe zadania, m.in. konieczność umiejętnego prezentowania dorobku, tradycji. Państwa Unii Europejskiej przystąpiły od niedawna do tworzenia programów edukacyjnych, kształcących konserwatorów na poziomie wyższych studiów. Duże doświadczenie w tej dziedzinie ma Polska. Uznając, że warto się tym pochwalić – zorganizowano wystawę. Ukazuje ona działalność trzech ośrodków kształcenia artystów konserwatorów w Polsce, w trzech aspektach: wszechstronności procesu dydaktycznego, szerokiej gamy możliwości naukowo-badawczych oraz licznych realizacji konserwatorskich w kraju i poza granicami. Realizacje te dotyczą zabytków najwyższej klasy artystycznej i historycznej o najwyższym stopniu trudności konserwatorskiej. Wystawę tworzą plansze ze zdjęciami i opisami konserwowanych obiektów oraz badań laboratoryjnych, a także ćwiczenia technologiczne i kopie dzieł. Dołączono trzy plansze informacyjne o jednostkach naukowych i ich strukturze. Druga edycja wystawy eksponuje również tablicę infor-

Maastricht, 3 XI 2000 r.

macyjną Międzyuczelnianego Instytutu Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki.

Pierwszą wersję wystawy, przygotowaną w 1997 r. do ekspozycji w Instytucie Polskim w Rzymie, poprzedziła prezentacja na Międzynarodowych Targach Lipskich. Wystawę eksponowano również w Fachhochschule w Hildesheim na krajowym zjeździe konserwatorów Niemiec. Pierwsza edycja wystawy została zorganizowana pod patronatem i dzięki finansom uzyskanym z Ministerstwa Kultury i Sztuki oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Przygotowanie drugiej edycji wystawy związane było z wpisaniem jej do planu działalności MSZ. Jak poprzednio, organizatorzy Międzynarodowych Targów Konserwatorów w Lipsku sponsorowali tę ekspozycję. Wystawa na Targach „Denkmal 2000” w Lipsku zdobyła złoty medal za wybitne osiągnięcia konserwatorskie umiejętnie połączone z nauczaniem młodych konserwatorów.

Kolejnym miejscem ekspozycji był Parlament Europejski w Brukseli, gdzie patronat nad wystawą objęła Ambasada RP i Generalny Konserwator Zabytków RP.

Referat wprowadzający wygłosił prof. Andrzej Tomaszewski. Trzy polskie uczelnie kształcące konserwatorów scha-

Parlament Europejski – Bruksela, 7 XI 2000 r.

Maastricht, 3 XI 2000 r.

Parlament Europejski – Bruksela, 7 XI 2000 r.

rakteryzował prof. Andrzej Koss. Wśród gości na wernisżu wystawy obecni byli konserwatorzy dzieł sztuki, architekci, politycy, dziennikarze, dyplomaci, dyrektor belgijskiego Królewskiego Instytutu Dziedzictwa Artystycznego.

Kolejnym ważnym ośrodkiem eksponowania naszej wystawy było Maastricht – RAL Rijks Archief. To szczególne miejsce związane jest z działaniem stworzonego przed 10 laty Ośrodka Kształcenia Konserwatorów SRAL (jednego z trzech w Holandii). Wystawa stanowiła część programu otwierającego Tygodnie Polskie w Maastricht. W trakcie spotkań podkreślono złożoność procesów konserwatorskich, artystyczne predyspozycje oraz umiejętności wykształconych na polskich uczelniach konserwatorów i restauratorów dzieł sztuki. Omówiono też możliwości i formę zaproszenia wystawy do stolicy Finlandii – Helsinek.

W planach na 2001 r. jest eksponowanie wystawy w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie (styczeń), na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (luty) oraz w Paryżu, w siedzibie UNESCO (termin w trakcie ustalania). ❖

Fot. autor